

Nazwa kwalifikacji:	Organizacja i kontrolowanie procesów technologicznych w przemyśle chemicznym
Oznaczenie kwalifikacji:	A.56
Numer zadania:	01
Kod arkusza:	A.56-01-01_01_zo
Wersja arkusza:	zo

Lp.	Elementy podlegające ocenie/kryteria oceny
R.1	Karta technologiczna procesu
	<i>Wpisane:</i>
R.1.1	Proces technologiczny: produkcja nitrobenzenu
R.1.2	Metoda: okresowa lub metoda okresowa
R.1.3	Równanie reakcji procesu: <div style="text-align: center;"> </div>
R.1.4	Podstawowe substraty wprowadzane do instalacji: benzen i mieszanina nitrująca
R.1.5	Składniki mieszaniny nitrującej: kwaz azotowy(V) i kwas siarkowy(VI)
R.1.6	Nadmiar kwasu azotowego w stosunku do ilości stechiometrycznej: 2 %
R.1.7	Produkt główny: nitrobenzen
R.1.8	Substancje wprowadzane do instalacji w celu przemycia i zobojętnienia surowego nitrobenzenu: woda i roztwór sody / soda
R.1.9	Metoda wydzielenia produktu z warstwy organicznej: destylacja lub destylacja pod zmniejszonym ciśnieniem
R.1.10	Wydajność procesu: 98 %
R.2	Uproszczony schemat ideowy procesu produkcji nitrobenzenu metodą okresową – uzupełniony opis schematu (Tabela 1)
	<i>Wpisane:</i>
R.2.1	W polu A: benzen
R.2.2	W polu B: nitrowanie lub mieszanie
R.2.3	W polu C: kwas ponitracynny
R.2.4	W polu D: przemycanie
R.2.5	W polu E: roztwór sody lub soda
R.2.6	W polu F: destylacja
R.2.7	W polu G: nitrobenzen
R.3	Uproszczony schemat instalacji do produkcji nitrobenzenu metodą okresową – uzupełniony opis schematu instalacji (Tabela 2)
	<i>Wpisane:</i>
R.3.1	Numer 4: Kolumna destylacyjna
R.3.2	Mieszalnik: numer 3
R.3.3	Numer 1: Nitrator lub Reaktor lub Mieszalnik
R.3.4	Separator: numer 2
R.3.5	Chłodnica: numer 5
R.4	Zestawienie obliczeń dotyczących zapotrzebowania na surowce oraz ilości gotowego produktu
R.4.1	Zapisana masa benzenu poddanego nitrowaniu: 50 kg
R.4.2	Obliczona stechiometryczna masa HNO ₃ (100 %) potrzebnego do znitrowania benzenu: 40,4 kg
R.4.3	Obliczona rzeczywista masa potrzebnego kwasu azotowego o określonym stężeniu i z uwzględnieniem założonego nadmiaru: 44,8 kg lub wynik będący konsekwencją wartości wyliczonej w R.4.2
R.4.4	Obliczona masa wody (W _{w1}) wprowadzana razem z kwasem azotowym: 3,58 kg lub wynik będący konsekwencją wartości wyliczonej w R.4.3
R.4.5	Obliczona masa wody (W _e) powstała w wyniku reakcji nitrowania przy założonej wydajności procesu: 11,31 kg
R.4.6	Obliczona masa potrzebnego kwasu siarkowego (y) o określonym stężeniu (s %) jako składnika mieszaniny nitrującej: 43,1 kg lub wynik będący konsekwencją wartości wyliczonych w R.4.4 i R.4.5
R.4.7	Obliczona masa wody (W _{w2}) wprowadzana razem z kwasem siarkowym: 2,15 kg lub 2,16 kg lub wynik będący konsekwencją wartości wyliczonej w R.4.6
R.4.8	Obliczona masa otrzymanego nitrobenzenu przy teoretycznej 100 % wydajności procesu: 78,8 kg
R.4.9	Obliczona masa otrzymanego nitrobenzenu przy założonej wydajności procesu: 77,2 kg lub wynik będący konsekwencją wartości wyliczonej w R.4.8
R.5	Zestawienie wyników obliczeń dotyczących składu mieszaniny nitrującej
R.5.1	Wpisana masa HNO ₃ o stężeniu 92 % wprowadzanego do mieszaniny nitrującej i zawartej w nim wody jest zgodna z wyliczeniami w R.4.3 i R.4.4
R.5.2	Wpisana masa H ₂ SO ₄ o stężeniu 95 % wprowadzanego do mieszaniny nitrującej i zawartej w nim wody jest zgodna z wyliczeniami w R.4.6 i R.4.7
R.5.3	Obliczona masa HNO ₃ (100 %) jako składnika mieszaniny nitrującej: 41,22 kg lub wynik będący konsekwencją wartości wyliczonych w R.4.3 i R.4.4
R.5.4	Obliczona masa H ₂ SO ₄ (100 %) jako składnika mieszaniny nitrującej: 40,94 kg lub wynik będący konsekwencją wartości wyliczonych w R.4.6 i R.4.7
R.5.5	Obliczona masa H ₂ O jako składnika mieszaniny nitrującej: 5,74 kg lub wynik będący konsekwencją wartości wyliczonych w R.4.4 i R.4.7
R.5.6	Obliczona masa mieszaniny nitrującej stanowi sumę wyliczonych mas jej składników
R.5.7	Obliczony udział procentowy poszczególnych składników jest adekwatny do ich obliczonych mas
R.6	Wykaz wybranych punktów kontroli parametrów procesowych
	<i>Wpisane oczekiwane wartości parametrów wraz z jednostką:</i>
R.6.1	Temperatura w dowolnym punkcie nitratora w trakcie dozowania mieszaniny nitrującej: ≤ 30 °C
R.6.2	Temperatura w dowolnym punkcie nitratora w trakcie prowadzenia procesu właściwego: 70 ± 80 °C
R.6.3	Gęstość kwasu ponitracynnego w próbce pobranej z nitratora w momencie zakończenia procesu nitrowania: 1620 kg/m³
R.6.4	Zawartość HNO ₃ w kwasie ponitracynnym w próbce pobranej z nitratora w momencie zakończenia procesu nitrowania: ≤ 1%
R.6.5	Odczyn pH próbki surowego nitrobenzenu opuszczającego mieszalnik przed skierowaniem do kolumny destylacyjnej: ~ 7 lub obojętny
R.6.6	Gęstość próbki nitrobenzenu opuszczającego kolumnę destylacyjną: 1200 ± 1205 kg/m³